

УЖГОРОД

В УЖГОРОДІ ПОСИЛЮЮТЬ КАРАНТИННІ ОБМЕЖЕННЯ

з огляду на зростання
кількості хворих на COVID-19

Цього вівторка, на виконання рішення регіональної (обласної) комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій від 31 січня, відбулося в онлайн-режимі позапланове засідання місцевої комісії з питань ТЕБ і НС під головуванням міського голови Богдана Андрієва.

ВИРІШИЛИ:

установам, організаціям та підприємствам, незалежно від форм власності, розташованим на території міста Ужгорода, наголосити на необхідності неухильного дотримання запроваджених обмежувальних протиепідемічних заходів;

посилити пропускний режим і заборонити вільний вхід відвідувачів до приміщень адміністративних будівель міської ради (м. Ужгород, пл. Поштова, 3; пл. Жупанатська, 3; пл. Шандора Петефі, 24, 26; вул. Небесної Сотні, 4; вул. Устима Кармелюка, 7) без надягнутих захисних масок або респіраторів, що затуляють ніс та рот, і одного з документів:

документа, що підтверджує отримання повного курсу вакцинації від COVID-19;

іноземного COVID-сертифіката, що підтверджує щеплення від COVID-19 однією чи кількома дозами вакцин;

документа, що підтверджує одужання від коронавірусу, чинність якого підтверджена за допомогою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема з використанням мобільного додатку «Дія»;

негативного ПЛР-тесту або експрес-тесту на визначення антигена коронавірусу SARS-CoV-2, проведеного не більш як за 72 години до входу в приміщення адмінбудівлі.

Заборона не поширюється на осіб, які прямують до центру вакцинації, розміщеного в адмінбудівлі міської ради.

Виконавчий комітет Ужгородської міської ради повинен:

розробити і затвердити

власні заходи з організації роботи, спрямовані на запобігання поширенню коронавірусної хвороби COVID-19 та забезпечення карантинного режиму;

перевести всі масові соціально значущі заходи в режим здійснення інтернет-стрімінгу;

скасувати або максимально перевести в режим телефонних чи відеоконференцій усі наради, заходи й засідання колегіальних і дорадчих органів (зокрема громадських слухань та обговорень), окрім виняткових випадків;

опрацювати питання щодо можливості особистого приймання громадян у ЦНАПі лише із сертифікатами про вакцинацію; за можливості – максимально здійснювати приймання документів засобами електронного чи поштового зв'язку або через скриньку;

консультації надавати засобами електронного або телефонного зв'язку.

...

Ужгородське районне управління поліції ГУ Національної поліції в Закарпатській області, управління патрульної поліції в Закарпатській області ДПП, Ужгородське управління ГУ Держпродспоживслужби в Закарпатській області мають значно посилити контроль за дотриманням вимог протіепідемічних та карантинних заходів на території міста (зокрема суб'єктами господарювання), особливо щодо необхідності перебування в громадських будівлях і спорудах із надягнутими засобами індивідуального захисту.

Про формування підрозділів територіальної оборони в зоні відповідальності Ужгородського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки (РТЦК та СП) розповіли 1 лютого в міськраді під час брифінгу.

Участь у брифінгу взяли **міський голова Богдан Андрієв, начальник Ужгородського РТЦК та СП полковник Ігор Тишук, командир 68 окремого батальйону тероборони 101 бригади майор Олександр Чуйко, командир Ужгородського окремого батальйону тероборони майор Олександр Шаповал, начальник відділення забезпечення Ужгородського РТЦК та СП майор Сергій Ланецький, інструктор 68 окремого батальйону тероборони 101 бригади штабс-сержант Богдан Пилипів.**

Як зазначив Богдан Андрієв, 1 січня 2022 року набув чинності Закон України «Про основи національного спротиву»; у формуванні підрозділів територіальної оборони важливу роль відіграють органи місцевої влади. У серпні минулого року на сесії Ужгородської міської ради ухвалено Програму організації та забезпечення підрозділів територіальної оборони на 2022 – 2024 роки, тепер

працюють над її фінансовим забезпеченням.

Полковник Ігор Тишук розповів про умови комплектування батальйону територіальної оборони міста і стан його укомплектованості.

Постійна чисельність Сил тероборони в мирний час становитиме 10 тисяч осіб, а в особливий період – понад 130 тисяч, включно з резервом.

Створюється 25 бригад (по одній у кожній області й Києві), які об'єднують понад 150 батальйонів (один на район + обласний центр). Також закон дозволяє створити окремі бригади в містах із населенням понад 900 тисяч

НА ЗАКАРПАТТІ СТВОРЕНО 101 БРИГАДУ ТЕРОБОРОНИ

У формуванні підрозділів –
важлива роль органів місцевої влади

осіб. Виходячи з цього, на Закарпатті створено 101 бригаду тероборони у складі 7 окремих батальйонів; два з них формує Ужгородський РТЦК та СП, вони будуть розміщені на території

ним особовим складом.

Ужгородський РТЦК та СП здійснює набір громадян на військову службу за контрактом до підрозділів територіальної оборони. Приймають заяви від чоловіків і жінок віком від 18 до 57 років (за 3 роки до граничного віку перебування на службі, адже контракт укладається на три роки). Контрактникам гарантується соціальний захист.

Ідея територіальної оборони – координація армії та громади. Це, значною мірою, спосіб запобігти зовнішній агресії: ворог знатиме, що в нього немає переваг раптового вторгнення. Фактично сили територіальної оборони – легка піхота, покликана допомагати Збройним Силам України обороняти територію і населення, державний кордон, критично важливі об'єкти інфраструктури, протистояти диверсіям агресора тощо.

**Закінчення
на стор. 2.**

району й міста Ужгорода.

Наразі підрозділи територіальної оборони в зоні відповідальності Ужгородського РТЦК та СП укомплектовані на 45%, до середини лютого мають вийти на 70% укомплектованості штат-

МІСЬКИЙ ГОЛОВА ЗУСТРІВСЯ З ПРЕДСТАВНИКОМ МЗС УКРАЇНИ В УЖГОРОДІ

Богдан Андріїв і Мирослав Денис обговорили питання зовнішньоекономічної діяльності й транскордонного співробітництва.

Міський голова Ужгорода розповів, що обласний центр Закарпаття має партнерські стосунки з 23 містами-побратимами – Угорщини, Словаччини, Польщі, Чехії, Румунії, Німеччини, Хорватії, США, Китаю. З багатьма Ужгородська міська рада успішно реалізовує спільні грантові проекти в культурній, медичній, соціальній сферах, відбувається обмін досвідом, передовими практиками. Через пандемію коронавірусу більшість зустрічей перейшли в онлайн-режим, однак є сподівання на відновлення найближчим часом співпраці у звичному режимі.

Мирослав Денис наголосив, що ключовим завданням,

яке поставив перед Міністерством закордонних справ України міністр Дмитро Кулеба, є зміцнення зовнішньоекономічних позицій нашої держави, сприяння українським експортерам за кордоном і залучення інвестицій у вітчизняну економіку. Завдяки спільним зусиллям у 2021 році вдалося залучити на український ри-

нок 83 іноземні інвестиційні компанії, які інвестували 6,5 мільярдів доларів. Уряд допоміг 202 українським компаніям розпочати експорт.

Представник МЗС додав, що пропозиції ужгородських підприємців стосовно експорту товарів чи послуг максимально підтримуватимуться українськими дипломатами за кордоном.

НА ЗАКАРПАТТІ СТВОРЕНО 101 БРИГАДУ ТЕРОБОРОНИ

У формуванні підрозділів – важлива роль органів місцевої влади

Початок на стор. 1.

Військова служба за контрактом передбачає в підрозділах територіальної оборони:

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ:

- офіційне працевлаштування;
 - безоплатну медичну допомогу військовослужбовцям і членам їхніх сімей, медичне та санаторно-курортне лікування;
 - щорічну відпустку від 30 днів до 45 днів, тривалість якої зростає зі збільшенням вислуги років;
 - забезпечення службовим житлом або отримання грошової компенсації за піднаймання (в наймання) житлового приміщення з урахуванням кількості членів родини;
 - право на отримання житла за кошти держави;
 - зарахування вислуги років для призначення пенсії на пільгових умовах;
 - військовослужбовці за контрактом користуються всіма пільгами, гарантіями соціального і правового захисту, передбаченого Законом України «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців і членів їхніх родин».
- СТАБІЛЬНЕ ГРОШОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:**
- стабільну оплату праці (від 11 тисяч гривень) і поетапне її зростання, залежно від вислуги років, військового звання та займаної посади;

- додаткові одноразові грошові виплати і винагороди в розмірі однієї заробітної плати (матеріальна допомога на оздоровлення – 1 раз на рік, матеріальна допомога для вирішення соціальних питань – 1 раз на рік);
 - при укладанні першого контракту військовослужбовцеві виплачується одноразова грошова допомога в розмірі 10 прожиткових мінімумів (приблизно 18 тисяч гривень, залежно від займаної посади);
 - Ужгородська міська рада виплачує 10 тисяч гривень одноразової грошової допомоги ужгородцям, які уклали перший контракт на військову службу;
 - за громадянами, які офіційно працевлаштовані в організаціях, установах та підприємствах, на період проходження військової служби за контрактом під час дії особливого періоду зберігається робоче місце і середньомісячна заробітна плата.
- ПЕРСПЕКТИВИ І ПЕРЕВАГИ:**
- можливість отримати вищу освіту у військових вишах під

час служби – безкоштовно або пільгово;

- за бажанням – можливість узяти участь у місіях ООН за кордоном (при знанні іноземних мов);
- право на пенсію після 25 років календарної служби, зокрема й за змішаним із цивільним стажемом;
- для тих, хто не проходить строкову службу, є можливість перекрити її контрактною, а саме: період служби за контрактом зараховується як строкова служба, при цьому військовослужбовець отримує всі види грошового забезпечення, користується всіма правами соціального захисту і проходить службу в обраній військовій частині.

По детальну інформацію щодо служби за контрактом можна звертатися до Ужгородського районного територіального центру комплектування та соціальної підтримки на адресу:

м. Ужгород, вул. Олександра Бородіна, 22/2
– або за номерами телефонів **(0312) 67-20-66, (050) 912 45 36.**

УЖГОРОДЦІВ ЗАКЛИКАЮТЬ ВАКЦИНУВАТИ ДІТЕЙ ВІД ПОЛІОМІЄЛІТУ

Першого лютого в Україні розпочалася загальнонаціональна кампанія зі щеплення від цієї небезпечної хвороби.

Поліомієліт – високозаразне вірусне захворювання, що може викликати невиліковний параліч і призвести до смерті. Ліків проти поліо не існує. Єдиним захистом є вакцинація.

Як інформує управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення Ужгородської міськради, відповідно до Національного календаря профілактичних щеплень, від поліомієліту вакцинують дітей у 2 місяці, в чотири, шість, 18 місяців, потім у 6 років і в 14 років.

В Ужгородському міському центрі первинної медико-санітарної допомоги триває кампанія з імунізації проти поліомієліту дітей віком до 6 років, сімейні лікарі проводять роз'яснювальну роботу.

Управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення розіслало інформацію про кампанію з імунізації від поліомієліту приватним медичним центрам та фізичним особам – підприємцям.

Згідно з календарем щеплення в Ужгороді вакциновано 3364-ох дітей – 70,5% від тих, що мали бути щеплені.

Профілактичні щеплення дітям у сімейних амбулаторіях можна зробити щодня від 9:00 до 13:00.

Якщо пропущено термін щеплення дитини, то це слід надолужити, наголошують медики. Потрібно звернутися до сімейного лікаря і пройти щеплення в одній зі сімейних амбулаторій міста. Додатково про необхідність проведення щеплення повідомляють сімейні медичні сестри.

В Ужгороді є в достатній кількості моновакцина ОПВ (оральна поліовакцина), ІПВ (інактивована поліомієлітна вакцина), комбінована «Пентаксим», «Тетраксим».

Закликаємо батьків пам'ятати про Календар профілактичних щеплень і не пропускати жодного з них – задля збереження здоров'я дітей!

НАСТУПНОГО ТИЖНЯ – «ПРЯМІ ТЕЛЕФОННІ ЛІНІЇ» ЗВ'ЯЗКУ З МІСЬКОЮ ВЛАДОЮ

«Прямі телефонні лінії» діятимуть:

8 лютого – пряма телефонна лінія із заступником міського голови Василем Пинзеником.

9 лютого – пряма телефонна лінія із заступником міського голови Василем Гомонаєм.

Час дії «прямой телефонної лінії» – від 10:00 до 12:00. Попередній запис – за телефоном 42-80-29.

ПРОГНОЗ ПОГОДИ В УЖГОРОДІ:

нд 06	3°/2°		Дощ / сніг	41%
пн 07	4°/-1°		Уранішній невеликий дощ	85%
вт 08	5°/1°		Дощ / сніг	72%
ср 09	4°/2°		Уранішній зливовий дощ	66%
чт 10	5°/1°		Хмарно	15%
пт 11	5°/-1°		Зливі дощі	62%

МАГНІТНІ БУРІ:

5 лютого спостерігатимуться відгомони магнітної бурі попереднього дня, але сила їхніх коливань становитиме лише 3 бали. Тим не менш, метеозалежні люди можуть відчувати головний біль, запаморочення та оніміння кінцівок.

Наступна геомагнітна атака очікується **10 – 14 лютого**, буде вона силою 3 – 4 бали, відтак не повинна позначитися на самопочутті здорових людей. Однак, ця затяжна магнітна буря може завдати неприємностей людям з хронічними захворюваннями.

ПАТРІАРХОВІ ЗАКАРПАТСЬКОГО ЖИВОПИСУ ВОЛОДИМИРУ МИКИТИ – 91!

Знаний художник, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка, видатний представник закарпатської школи живопису, почесний громадянин Ужгорода Володимир Микита поєднав у собі розмаїття найкращих чеснот, людську простоту і піднесеність духу, оптимістичне сприйняття світу і вміння передати його багатогранні приваби на полотнах.

А найголовнішим чинником, що керує талантом видатного художника, є велика любов до життя. Першого лютого, в день народження митця, його телефоном привітав міський голова, передав квіти. Богдан Андрійв побажав Володимиру Васильовичу міцного здоров'я, добробуту, Божого благословення, на снаги творити, мно- гая і благая літ!

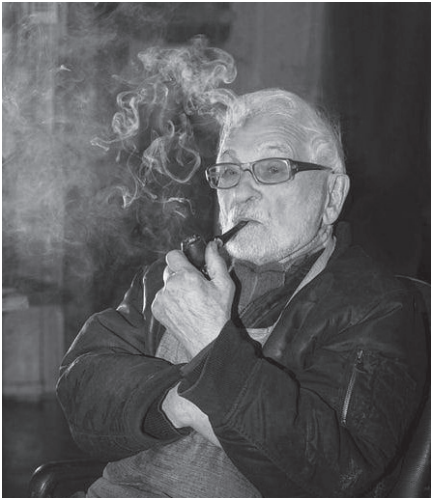

Фото – зі сайту Закарпатської академії мистецтв

От і настав лютий – третій місяць зими. Це час, коли на зміну сильним морозам і хуртовинам приходять теплі сонячні дні, а кризь твердий холодний наст пробиваються ніжні, тендітні проліски – перші вісники весни.

Саме такого погожого дня – четвертого лютого – і відзначає День народження директор БПЛ "Інтелект" – 30Ш І-ІІІ ст. 11 м. Ужгорода Макара Наталія Анатоліївна. Освіта є її покликанням. Випускниця хімічного факультету УжДУ без роздумів обрала терни- стий, проте почесний шлях педагога, на якому довелося скуштувати хліб простого вчителя-предметника, потім попрацювати заступником директора з виховної роботи 30Ш 19, а в 1999 році очолити 30Ш № 11, якою мудро керує вже понад 20 років.

За її керівництва школа заслужено отримала статус ліцею, на рахунку якого чимало здобутків і досягнень. Колектив закладу щиросердечно вітає ювілярку і бажає ніколи не спинятися на досягнутому, сміливо мріяти і дивитися в майбутнє, бути впевненою в собі та своїх бажаннях! Нехай кожна мета стане здобутком завдяки підтримці Ваших рідних, друзів та близьких. Нехай очі променіють щастям, а радісна посмішка не сходить із Ваших уст! Міцного здоров'я, родинного затишку, жіно- чого щастя бажаємо на многая літ! Усі найкращі побажання сьогодні – в Вашу честь: Натхнення, успіхів, кохання, художніх перехрестів! Сміливих планів, мрій здійснення, щодня родинного тепла! Щоби здоров'я й довголіття в долонях Доля принесла!

Цими днями свій День народження відзначає директор БПЛ "Інтелект" – 30Ш І-ІІІ ст. 11 м. Ужгорода Наталія Анатоліївна Макара.

Щиро бажаємо Вам міцного здоров'я, щастя, ніколи не сумувати та завжди радіти життю. Нехай все у Вас складається вдало і гармонійно, нехай життя буде сповнене квітами, яскравими фарбами і хорошим настроєм. Нехай Вас оточують лише друзі, всі справи стануть успішними, оптимізм завжди знаходиться поряд а надії неодмінно виправдовуються!

З повагою
Ужгородська міська організація
Профспілок працівників освіти і науки

БУДІВНИЦТВО УРБАН-ПАРКУ –

влада готова до конструктивного діалогу з громадськістю

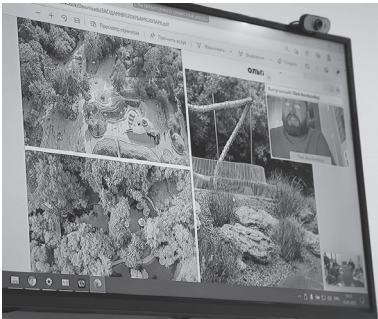
На початку тижня в міськраді відбулася чергова робоча зустріч за участі секретаря міської ради Арсена Мелкумяна, заступника міського голови Артема Погорелова, представників департаменту міської інфраструктури, управління містобудування та архітектури, управління економічного розвитку міста, земельного відділу. Онлайн долучилися представники ініціативної групи «Кірпічка» та інші активні ужгородці.

Міська рада отримала графічні матеріали, тому вже можна більш предметно говорити про концепцію урбан-парку. Договір суперфіцію, проект рішення про укладання якого розглянуто на черговій сесії, стосується 8,2 га (території парку «Перемога»), бо це цілісна земельна ділянка. Урбан-парк заплановано будувати на території 1,4 га. Договір суперфіцію діятиме лише на час будівництва. За словами Арсена Мелкумяна, стосовно подальшого розвитку іншої частини парку відбудуться публічні обговорення, адже є 3 концепції, розроблені громадськістю. Потрібно все врахувати, аби прийти до спільного

котре треба розчистити, і ту, де планується розмістити основну частину урбан-парку. Обговорили

вісти) – цілком реально. Площа парку біля озера – понад 8 гектарів, під урбан-парк для молоді

рішення, що має згодом розглядатися на сесії міськради: зазначити там пункт про створення

знаменника і зробити територію корисною для всіх. Міська влада готова до конструктивного діалогу з громадськістю. Одна з пропозицій ініціативної групи «Кірпічка» – вивчити можливість облаштування урбан-парку не в одному місці, а роззосередивши по території. Задум обговорили на місці – у вівторок під час візнього зібрання: оглянули територію поблизу озера, зокрема й зарослу чагарниками,

й напрацювання, що вже є. Як повідомила заступниця директора департаменту міської інфраструктури Олександра Турянчик, наприкінці минулого року виготовлено документацію щодо проведення водниками обстеження дна озера. Арсен Мелкумян наголосив, що поєднати концепції урбан-парку та еко-парку (на якому наполягали декотрі акти-

шту території треба спільно розробити проект, висунути ідеї на громадські обговорення. Це мало б допомогти зберегти від можливої забудови частини території, щодо якої тривають судові процеси. Крім того, мають бути збережені зелені насадження в парку, і поповнені новими. Юристи Наталія Майстренко та Віталій Грегор від ініціативної групи «Кірпічка» озвучили пропозиції стосовно проекту

напрацьовані пропозиції будуть узгоджені з депутатами і подані на розгляд містян – для громадського обговорення. Нагадаємо: Ужгород увійшов до тридцятки міст, де цього року за державні кошти в межах програм «Велике будівництво» і «Здорова Україна» заплановано облаштувати урбан-парки. В Ужгороді планується створити колаборацію майданчиків для активності дітей і молоді – скейтбордингу, паркуру, воркауту, мініфутболу, настільного тенісу, йоги, вуличних танців тощо.

АВТОБУС № 11 КУРСУВАТИМЕ СКОРОЧЕНИМ МАРШРУТОМ

Шановні пасажирі! Відділ транспорту Ужгородської міської ради інформує про ситуацію, що склалася з обслуговуванням міського автобусного маршруту загального користування № 11 «Вулиця Володимирська – Залізничний вокзал» (через вулицю Загорську, площу Корятовича).

31-го січня до Ужгородської міської ради надійшов лист від автомобільного перевізника, який обслуговує цей маршрут, про те, що з 1 лютого перевезення пасажирів здійснюватиметься тільки від вулиці Володимирської до площі Корятовича (й у зворотному напрямі). Перевізник пояснює, що

змушений призупинити перевезення пасажирів на відрізок від площі Корятовича до залізничного вокзалу через стрімке зростання вартості палива, збитковий тариф, мінімальний обсяг перевезень. Ужгородська міська рада наразі вивчає можливі шляхи вирішення цього питання.

ГРАФІК проведення перед виборцями звітів депутатів Ужгородської міської ради VIII скликання за період від 08.12.2020 року по 31.12.2021 року

ПІБ депутата		Дата проведення звіту	Час проведення звіту	Місце проведення звіту
Волосянський Олександр Павлович		01.02.2022	13.00	пл. Поштова, 3, Ужгородська міська рада (каб. 313, депутатська кімната)
Фракція політичної партії «Опозиційна платформа – За життя»	Погорелов Андрій Вікторович Матюк Ігор Андрійович Жганич Віктор Юрійович Бокоч Юліанна Миколаївна Маєрчик Павло Степанович Роман Мирослава Василівна	03.02.2022	14.00	пл. Поштова, 3, Ужгородська міська рада, (мала зала)
Фракція «Партія Твого міста»	Мандич Юрій Васильович Гомонай Василь Васильович Борисенко Олександр Олександрович Прозор Євгеній Ігорович Сідун Юрій Васильович	04.02.2022	13.00	пл. Поштова, 3, Ужгородська міська рада, (мала зала)
Штефаньо Валентин Павлович		08.02.2022	8.30	пл. Поштова, 3, Ужгородська міська рада (каб. 313, депутатська кімната)
Білонка Володимир Іванович		09.02.2022	12.00	вул. Перемоги, 1 (2-й поверх, офіс партії)
Камінська Олена Анатоліївна		09.02.2022	12.00	вул. Перемоги, 1 (2-й поверх, офіс партії)
Тараконич Вікторія Юріївна		09.02.2022	12.00	вул. Перемоги, 1 (2-й поверх, офіс партії)
Трускавецька Діана Ігорівна		09.02.2022	12.00	вул. Перемоги, 1 (2-й поверх, офіс партії)
Чернобук Алла Леонідівна		09.02.2022	12.00	вул. Перемоги, 1 (2-й поверх, офіс партії)
Риба Андрій Юлійович		10.02.2022	10.00	пл. Поштова, 3, Ужгородська міська рада (каб. 313, депутатська кімната)
Качур Віктор Миколайович		12.02.2022	12.00	вул. Івана Франка,1, стадіону «Авангард» (зала для конференцій)
Глагола Ярослав Іванович		15.02.22	9.00	пл. Поштова, 3, Ужгородська міська рада (каб. 313, депутатська кімната)
Фракція політичної партії «РІДНЕ ЗАКАРПАТТЯ»	Глагола Віталій Ярославович Смірнов Віталій Володимирович Бадида Марія Петрівна Горват Ернест Іванович Горват Мирослав Васильович Личов Сергій Миколайович	15.02.2022	14.00	пр. Свободи, 16, Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка
Фракція Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина»	Ліврінц Антон Антонович Готра Віталій Вікторович Мухомедьянова Наталія Богданівна Козак Василь Андрійович Коціпак Віталій Олексійович Качур Віктор Миколайович Ковальський Анатолій Володимирович Шевчук Григорій Васильович	18.02.2022	17.30	пл. Шандора Петефі, 19, 2 поверх (зала для конференцій)
Чорній Ігор Ігорович		20.02.2022	12.00	вул. Доманинська,263, НВК «Гармонія» (актова зала)
Мильо Володимир Володимирович		25.02.2022	12.00	пл. Поштова, 3, Ужгородська міська рада (каб. 313, депутатська кімната)
Мелкумян Арсен Суренович		25.02.2022	13.00	пл. Поштова, 3, Ужгородська міська рада (каб. 313, депутатська кімната)
Азізян Ірина Леонідівна		25.02.2022	14.00	вул. Тиводара Легоцького, 9 (у дворі будинку)

ЦИФРИ І ФАКТИ: ПРО РОБОТУ УПРАВЛІННЯ У СПРАВАХ КУЛЬТУРИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКРАДИ МИНУЛОГО РОКУ

Упродовж 2021 року тривала системна підтримка Ужгородською міською радою міських мистецьких і спортивних закладів.

Управління у справах культури, молоді та спорту міськради повідомило, що закуплено, зокрема:

- 7 комплектів комп'ютерного обладнання для запровадження автоматизованої бібліотечної інформаційної системи «Коґна» в міських бібліотеках (на 106,5 тисяч гривень);
- спеціалізовані меблі, комп'ютерні столи та стільці для бібліотек-філій (73 тисячі гривень);
- 343 примірники книжок і передплачено періодичні видання на 2022 рік для бібліотек міста (84 тисячі гривень);
- Ужгородській музичній школі № 1 імені Петра Чайковського – електричний орган (405 тисяч гривень), мультимедійну дошку (26,7 тисяч гривень), проектор (14,6 тисяч гривень), 3 ноутбуки (49,8 тисяч гривень), меблі (47,8 тисяч гривень), костюми для вокальних колективів (48,3 тисяч гривень);
- Ужгородській школі мистецтв – музичні інструменти, техніку та устаткування (159,5 тисяч гривень);
- ДЮСШ № 1 – спортивний інвентар (224,4 тисячі гривень), табло світлодіодне (44 тисячі гривень).

На утримання спортивних полів і поточний ремонт приміщення стадіону «Автомобіліст» використано 257,5 тисяч гривень.

ДЕПАРТАМЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ІНФОРМУЄ ЗА ПІДСУМКАМИ МИНУЛОГО РОКУ

Понад 170,5 мільйонів гривень соціальних допомог із державного бюджету 2021 року отримали 8816 ужгородців – отримувачів інших видів соціальних допомог та компенсацій.

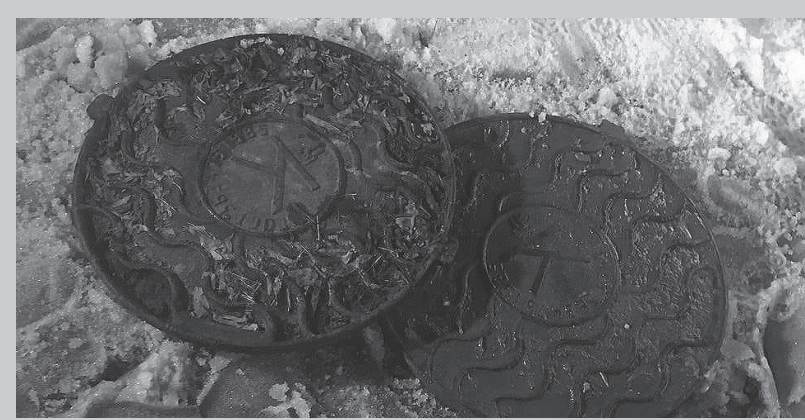
Нараховано і виплачено понад 48,6 мільйонів гривень пільг та житлових субсидій:

- 3017 домогосподарствам – отримувачам житлових субсидій;
- 3552 отримувачам пільг на житлово-комунальні послуги.

• • •

ЗАВЧАСНО ЗАПИСУВАТИСЯ НА ПРИЙОМ ДО ВІДДІЛУ ПРИЙОМУ ТА ВИДАЧІ ДОКУМЕНТІВ «ЄДИНЕ ВІКНО» – із таким проханням звертається до ужгородців департамент соціальної політики Ужгородської міської ради у зв'язку із збільшенням кількості хворих на COVID-19 та для уникнення скупчень.

Попередня реєстрація можлива через Кабінет ужгородця на офіційному сайті міської ради (<https://rada-uzhgorod.gov.ua/e-servisi>), довідкова інформація за номером телефону (0312) 63 01 04.

В УЖГОРОДІ ЗАТРИМАНО КРАДІІВ КРИШОК ЛЮКІВ

У ніч на 1 лютого, близько 01:15, на вулиці Шумній патрульні поліцейські зупинили автівку. Крім кермувальника – мешканця Перечинщини, в ній виявився ужгородець, що перебував в орієнтуванні як імовірно причетний до крадіжки кришок люків на вулиці Олександра Бородіна в обласному центрі.

Під час огляду багажника автомобіля правоохоронці виявили 3 кришки до люків. На місце події викликали слідчо-оперативну групу Ужгородського РУП, оскільки в діях ужгородця вбачаються ознаки злочину, передбачені статтею 185 Кримінального кодексу України.

Ужгородська міська рада висловлює вдячність працівникам Управління патрульної поліції в Закарпатській області та слідчої оперативної групи Ужгородського районного управління Головного управління поліції в Закарпатській області за швидке й професійне реагування, припинення злочину і збереження майна міської територіальної громади.

На сесії Ужгородської міської ради, що відбулася цього четверга, ухвалено Програму підтримки управління стратегічних розслідувань у Закарпатській області Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України на 2022 рік.

Основною метою Програми є забезпечення боротьби з організованою злочинністю, злочинністю в органах державної влади та місцевого самоврядування, протидії корупції; забезпечення захисту прав та свобод людини і громадянина, об'єктів права власності від протиправних посягань на території обслу-

УЖГОРОДСЬКУ ДИТЯЧУ ЗАЛІЗНИЦЮ ПРИЙНЯЛИ У КОМУНАЛЬНУ ВЛАСНІСТЬ

Міська влада зацікавлена у збереженні привабливого туристичного об'єкта

руди готується проєкт рішення виконавчого комітету міської ради про демонтаж.

Відповідальним виконавцем Програми визначено КП «КШЕП», яке буде забезпечувати реалізацію заходів Програми – демонтаж

спілкування з представниками громадськості щодо будівництва на території парку «Перемога» (Кірпичка).

Зокрема в пункті 1 Договору зазначено: на нове будівництво урбан-парку на

обмежень, на період від 1 травня 2022 року до завершення карантинних заходів на території міста Ужгорода встановили пільгу – 50-відсоткове звільнення від плати за користування конструктивними елементами об'єктів благоустрою комунальної власності, які використовуються для відкритих літніх майданчиків.

Далі депутати ухвалили рішення, що стосується Закарпатської обласної бібліотеки для дітей та юнацтва.

Як ідеться в супровідній записці до проєкту рішення, 1 лютого 2020 року набув чинності Закон України «Про оренду державного та комунального майна», що передбачає передачу в оренду державного та комунального майна шляхом проведення аукціону або без аукціону у визначених законом випадках.

Розглянувши заяву комунального закладу «Закарпатська обласна бібліотека для дітей та юнацтва» Закарпатської обласної ради, подану через електронну торгову систему Прозорро.Продажі 1 грудня 2021 року, щодо включення в Перелік другого типу і передачі в оренду без проведення аукціону вбудованих приміщень II поверху площею 246,7 кв. м за адресою: Ужгород, провулок Театральний, 9, – депутати підтримали таке рішення, встановивши орендну плату 1 гривня на рік без ПДВ.

Серед питань порядку денного сесії Ужгородської міської ради було і 25 проєктів рішень, які стосувалися землекористування.

Ухвалено рішення про надання учасникам бойових дій, юридичним та фізичним особам дозволів на розробку проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок, а також їх затвердження.

За інформацією відділу землекористування міськради, 11 учасникам бойових дій затверджено проєкти землеустрою щодо відведення земельних ділянок із подальшою передачею їх у власність.

Депутати дали згоду на складання та затвердження технічної документації щодо встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості) і поновили дію договорів оренди земельних ділянок.

Підтримано 10 проєктів рішень про приватизацію земельних ділянок шляхом викупу, що поповнить міський бюджет на 2,4 мільйона гривень.

Для реалізації соціально важливого об'єкта «Нове будівництво урбан-парку на території парку "Перемога" в місті Ужгороді» погоджено укладання Договору суперфіцію на користування земельною ділянкою з цільовим призначенням: для будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення по вулиці Марії Заньковецької, площею 8,2177 га (кадастровий номер 2110100000:18:001:0235) – із управлінням капітального будівництва Закарпатської обласної державної адміністрації, площею, не більшою ніж 1,4 га.

Про роботу за 2021 рік на сесії звітував секретар Ужгородської міської ради Арсен Мелкумян. Він відзначив, що депутатський корпус довів свою здатність знаходити спільну мову і працювати в інтересах міста.

За минулий рік проведено 177 засідань постійних комісій, направлено 1111 депутатських звернень. Протягом звітного періоду проведено 14 сесій, зокрема 18 пленарних засідань. За результатами розгляду й обговорення проєктів ухвалено 591 рішення.

Арсен Мелкумян подякував колегам за підтримку і побажав усім успіхів у роботі.

Повний звіт про роботу секретаря Ужгородської міської ради – в наступному номері газети.

ДО ТЕМИ

Указом Президента України 14 грудня 2021 року № 655/2021 двом ужгородкам – Андріані Степанівні Данюк, матері 8 дітей, і Наталії Іванівні Кодриш, матері 7 дітей, – присвоєно почесне звання «Мати-героїня».

Перед початком роботи сесії Ужгородської міської ради міський голова вручив посвідчення та нагрудні знаки до почесного звання Андріані Данюк і доньці Наталії Кодриш, яка, на жаль, не змогла бути присутньою через хворобу. Богдан Андрійович побажав жінкам міцного здоров'я, благополуччя, Божого благословення, подякував за виховання дітей.

Почесне звання України «Мати-героїня» є найвищою відзнакою за материнство. Присвоюється жінкам, які народили і виховали до восьмирічного віку п'ятьох і більше дітей, зокрема й дітей, усиновлених у встановленому законодавством порядку.

говування, покращення матеріально-технічної бази управління стратегічних розслідувань у Закарпатській області.

На реалізацію програми передбачено 1 мільйон гривень.

Затверджено на сесії і Програму матеріально-технічного забезпечення Закарпатського обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки (ОТЦК та СП, раніше – військкомат) на 2022 – 2024 роки.

Програма передбачає проведення поточного ремонту будівлі обласного збірного пункту, приміщень ОТЦК та СП; придбання оргтехніки, комп'ютерної техніки (включно з програмним забезпеченням), активного мережевого і телекомунікаційного обладнання; придбання меблів, майна для облаштування робочих місць; обладнання будівлі ОТЦК та СП для приймання людей; придбання технічних засобів пропаганди, виготовлення (придбання) засобів наочної агітації; придбання і встановлення системи відеонагляду, охоронної та пожежної сигналізації; забезпечення матеріальними засобами для організації призову молодого поповнення і ведення військового обліку резервістів.

Передбачено 2,1 мільйона гривень на реалізацію програми впродовж 3 років – по 700 тисяч гривень щороку.

На сесії внесено зміни до низки програм: інформатизації діяльності Ужгородської міської ради та її виконавчих органів на 2020 – 2022 роки;

сприяння виконанню рішень судів та інших виконавчих документів на 2018 – 2022 роки;

розвитку нефрологічної та гемодіалізної служби на 2018 – 2022 роки;

фінансової підтримки закладів первинного, вторинного рівня медичної допомоги та їх розвиток на 2020 – 2023 роки;

розвитку земельних відносин та охорони земель на 2020 – 2022 роки;

підготовки до формування земельних ділянок та визначення їх як об'єктів цивільних прав на 2020 – 2022 роки;

комплексної Програми відновлення історичного центру міста Ужгорода на 2021 – 2023 роки.

Підтримано Програму демонтажу самовільно встановлених елементів благоустрою в Ужгороді на 2022 – 2024 роки. Метою Програми є забезпечення дотримання норм законодавства України про розміщення елементів благоустрою – зовнішньої реклами, тимчасових споруд, малих архітектурних форм тощо на підставі дозволів, виданих згідно з рішеннями виконавчого комітету міської ради у встановленому порядку.

У разі недодержання і/або невикористання норм Порядку розміщення зовнішньої реклами, паспорта прив'язки тимчасової спо-

самовільно розміщених елементів, відповідно до рішень виконавчого комітету.

Зберігання демонтованих елементів здійснюється на території КП «КШЕП» або на території інших комунальних підприємств міста. У разі виявлення власника демонтованого елемента повернення відбувається за умови відшкодування власником витрат підприємства на демонтаж і тимчасове зберігання.

Фінансування програми на 3 роки передбачене в розмірі 2 мільйони 635 тисяч гривень, зокрема на цей рік – 735 тисяч гривень.

Міські обранці змінили засновника комунального некомерційного підприємства «Ужгородська районна клінічна лікарня Ужгородської районної ради Закарпатської області», виключивши зі складу Ужгородську районну раду і включивши Ужгородську міську раду.

Проголосували й за те, щоб перейменувати це комунальне некомерційне підприємство на КНП «Ужгородська міська багатопрофільна клінічна лікарня» Ужгородської міської ради. Змінилася адреса закладу: місто Ужгород, вулиця Минайська, будинок 71.

Затверджено Статут закладу в новій редакції.

КНП «Ужгородська міська багатопрофільна клінічна лікарня» Ужгородської міської ради є правонаступником усього майна, всіх прав та обов'язків КНП «Ужгородська районна клінічна лікарня Ужгородської районної ради Закарпатської області». Виконувачем обов'язків директора КНП «Ужгородська міська багатопрофільна клінічна лікарня» до призначення керівника (директора) призначено Голуба Олега Євгеновича.

На сесії виділено з бюджету Ужгорода 67 тисяч гривень матеріальної допомоги чотирьом містянам. Вони отримають кошти на лікування.

Депутати міськради проголосували за проєкт рішення стосовно укладання договору суперфіцію земельної ділянки на вулиці Марії Заньковецької. Враховано результати

території парку «Перемога» визначити площу, що не перевищує 1,4 га;

термін дії договору суперфіцію – до 1 листопада 2022 року;

земельну ділянку використовувати за цільовим призначенням;

після завершення будівництва припинити договір суперфіцію і передати ново-збудовані елементи благоустрою на баланс департаменту міської інфраструктури;

залучити в процесі робіт фахівця-орнітолога.

Депутати дали згоду на прийняття в комунальну власність територіальної громади міста Ужгородської дитячої залізниці – для подальшого використання за цільовим призначенням, без права відчуження в приватну власність і з метою залучення інвестицій у її функціонування та розвиток.

Нагадаємо, що про прийняття в комунальну власність Ужгородської дитячої вузькоколії йдеться ще від 2009 року. Надання згоди на прийняття її в комунальну власність територіальної громади міста вже схвалювалося рішеннями від 16.07.2009 № 1183 і від 29.03.2013 № 851, до «Укрзалізниці» направлялися необхідні документи. І все ж передача в комунальну власність основних засобів дитячої залізниці, через реформування «Укрзалізниці» та інвентаризацію її майна, не відбулася. Питання передачі залишалося досі невирішеним.

Проте Ужгородська міська рада, як орган місцевого самоврядування, що діє відповідно до закону від імені та в інтересах територіальної громади, зацікавлена у збереженні одного з найпривабливіших туристичних об'єктів нашого міста.

В Ужгороді відновлюється плата за користування майном комунальної власності в повному обсязі. За це проголосували на сесії 3 лютого, припинивши дію пункту 2 рішення V сесії міської ради VIII скликання 15.04.2021 № 181 «Про оренду плати».

Нагадаємо: тим рішенням, ухваленим з огляду на введення в Україні карантинних

ЗВІТ УЖГОРОДСЬКОГО МІСЬКОГО ГОЛОВИ БОГДАНА АНДРІЙВА ЗА 2021 РІК (січень – листопад)

Звіт міського голови за основними напрямками та показниками діяльності у 2021 році, як і в попередні роки, представлено в окремому розділі на офіційному сайті Ужгородської міської ради. Ми ж, у свою чергу, висвітлюємо Звіт і в газеті «Ужгород».

Загалом інфографіка та фото Звіту ілюструє основні показники видатків із бюджету на різні галузі, проведені капремонта, реконструкції, запроваджені новації тощо. Отож пропонуємо вашій увазі першу частину звіту Ужгородського міського голови (Медицина).

МЕДИЦИНА

БОГДАН АНДРІЙВ
ЗВІТ УЖГОРОДСЬКОГО
МІСЬКОГО ГОЛОВИ
2021

14,3
млн грн.

Відшкодовано медзакладам
за комунальні послуги

1,8
млн грн.

доплат до заробітної плати
працівникам міської дитячої
лікарні

1 млн
184 тис.
грн

виплатили 502 медикам, які
перенесли COVID-19 через
виконання своїх обов'язків

Ужгород – один із перших обласних центрів, де завдяки міській Програмі забезпечена робота медкомісій при військкоматі, переймати цей досвід приїждять з усієї України

ВІДКРИЛИ ВІДДІЛЕННЯ ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

У КНП «Центральна міська клінічна лікарня»

БОГДАН АНДРІЙВ
ЗВІТ УЖГОРОДСЬКОГО
МІСЬКОГО ГОЛОВИ
2021

8
млн грн.
із держбюджету

6
млн грн.
із міського
бюджету

ХОСПІСНА ВІЇЗНА БРИГАДА

БОГДАН АНДРІЙВ
ЗВІТ УЖГОРОДСЬКОГО
МІСЬКОГО ГОЛОВИ
2021

Закупили

2
Кисневі
концентратори

2
насоси інфузійні для
ентерального введення ліків
та системи ентерального
харчування важкохворих

2
електрокардіографи

МІСЬКІ МЕДИЧНІ ПРОГРАМИ

БОГДАН АНДРІЙВ
ЗВІТ УЖГОРОДСЬКОГО
МІСЬКОГО ГОЛОВИ
2021

ВІДШКОДУВАННЯ ЛІКІВ
ЗА РЕЦЕПТАМИ
27,2 млн грн.

27 ІМПЛАНТІВ ДЛЯ ЗАМІНИ
КУЛЬШОВИХ СУГЛОБІВ
на майже 1 млн грн

ЛІКУВАННЯ ТА ЗУБОПРОТЕЗУВАННЯ
понад 950 ветеранів, зокрема і
учасників АТО (833,3 тис грн.)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІКАМИ
40 УЖГОРОДЦІВ ІЗ РІДКІСНИМИ
(ОРФАННИМИ) ХВОРОБАМИ

ЛІКИ ДЛЯ 34 УЖГОРОДЦІВ, ЯКІ
ПОТРЕБУЮТЬ ПЕРЕСАДКИ НИРКИ ТА
5, ЯКИМ ЗРОБИЛИ ТРАНСПЛАНТАЦІЮ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСІБ
З ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ
(2591 осіб)

ЗНЕБОЛЕННЯ ТА ЛІКИ
ДЛЯ ОНКОХВОРИХ
(3470 ужгородців)

МЕДОБСТЕЖЕННЯ
понад 6 тис. працівників шкіл,
садочків, медзакладів

ЛІКИ ДЛЯ ХВОРИХ НА ТУБЕРКУЛЬОЗ
(108 ужгородців)

БЕЗКОШТОВНІ АБО ЗА ПІЛЬГОВОЮ
ЦІНОЮ ЛІКИ
6 тис. осіб з інвалідністю

БОРІТЬБА З COVID-19

БОГДАН АНДРІЙВ
ЗВІТ УЖГОРОДСЬКОГО
МІСЬКОГО ГОЛОВИ
2021

190 ліжок
перепрофілювали
під COVID-19
у міській лікарні

149
із них забезпечили кисневими
концентраторами,
закупленими за кошти
міського бюджету

ВАКЦИНАЦІЯ

10

мобільних бригад
для вакцинації

14

пунктів щеплення

800 тис. грн.
із міського бюджету,
додатково до коштів
із держбюджету

ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ

БОГДАН АНДРІЙВ
ЗВІТ УЖГОРОДСЬКОГО
МІСЬКОГО ГОЛОВИ
2021

комп'ютерний томограф

рентгенологічний апарат

апарат УЗД

кисневий генератор

У наступних номерах ми продовжимо друкувати Звіт міського голови за основними напрямками та показниками діяльності у 2021 році

Кілька років тому ми вже робили підбірку пам'ятників, які простояли в місті всього кілька років. Таких було впродовж буремного ХХ століття, як на маленьке містечко, доволі багато. Опи- нився серед них і пам'ятник, про який ми сьогодні розкажемо докладніше, – бюст Адольфа Добрянського. Він простояв у місті всього 10 років, що закінчилися його таємничим зникненням.

Нині в Ужгороді є вулиця Добрянського (біля старої пожежної частини), яка, до слова, так називалася ще з чехословацьких часів. Тоді ж іменем Адольфа Добрянського звалися військові казарми 36 полку на Другетовій вулиці. Як бачимо, постать Добрянського в ті часи була шанованою, особливо великої ваги їй надавали місцеві москвофільські кола. За що? Повторювати доступну для всіх інформацію не будемо, – про Адольфа Добрянського в мережі «Інтернет» є чимало фахових публікацій, котрі і хвалять, і критикують його політичний шлях. Усі вони, проте, сходяться в одному: Добрянський зумів добитися (бодай на дуже короткий час) того, що не вдалося доти нікому іншому, – визнання певної автономії округу, до складу якого входив і тодішній Унгвар; також було запроваджено в діловодстві й викладанні в деяких навчальних закладах російську мову (пам'ятаємо, що він був москвофілом).

Під час тих подій, 1849 року, Адольф Добрянський кілька місяців жив і працював у нашому місті. Місцем роботи його на керівній посаді округу був комітатський дім (жупанат), у стінах якого тепер діє Закарпатський обласний художній музей імені Йосипа Бокшая. Не дивно, що пам'ятник Добрянському було зрештою запропоновано встановити саме біля цієї знакової будівлі. Ініціатором ідеї в 1929 році виступило місцеве москвофільське Товариство імені Духновича.

До речі, Ужгород був не першим містом, де з'явився такий пам'ятник. Товариство імені Духновича спочатку збило кошти й організувало встановлення пам'ятника Добрянському в містечку Міхаловце (нині – Словаччина, а тоді – Підкарпатська Русь). Там його урочисто відкрили 17 листопада 1928 року в присутності міністра народної освіти Мілана Годжі. З тієї нагоди влаштували святкову вечерю в ресторані готелю «Золотий бик».

Та спробуйте знайти в інтернеті хоча би щось за запитом «Адольф Добрянський, Міхаловце» (в будь-яких варіаціях і будь-якою мовою) – і побачите, що є лише кілька коротких згадок про існування такого пам'ятника, однак ані його зображень, ані подробиць щодо місця встановлення, ані відомостей, куди він подівся, ви не знайдете. Стосовно Добрянського в Ужгороді, мусимо визнати, – схожа ситуація.

Адольф Добрянський був фігурою скандальною, його угорці люто ненавиділи за зраду. Можливо, через це, аби не привертати до пам'ятника зайвої уваги, про нього воліли мовчати в місцевій пресі. Навіть

москвофільські газети, які нам вдалося знайти, дуже коротко й обережно писали про плани щодо встановлення пам'ятника Добрянському і про самі урочистості, присвячені тій події.

Відомо, що обговорювати місце встановлення погруддя почали на засіданнях міської ради ще на початку 1929 року. Депутати-москвофіли відразу просили місце в «новому парку біля жупанату» (йдеться про теперішній сквер-альпінарій, відкритий у той час як громадське місце). Інші депутати не були в захваті від такої ідеї, але пізніше влада все ж дала згоду на це місце.

Не знайшли ми ніде обговорення питання, хто має бути автором пам'ятника. Мабуть, від Товариства імені Духновича, як замовника роботи, відразу було погодження щодо скульпторки Олени Мондич-Шиналі. На той час

Адольф Добрянський у 1865 році

вона співпрацювала вже не раз із товариством, створила погруддя Адольфа Добрянського для міста Міхаловце, а перед тим – погруддя Євгена Фенцика для Ужгорода.

17 – 18 листопада 1929 року в місті проводили Перший загальноземський з'їзд народопродсвітницьких і культурних організацій Підкарпатської Русі. Він зібрав понад 350 делегатів, було пишне відкриття в міському театрі, у присутності земського президента Розсипала, губернатора Бескида, єпископа Гебея, генерала Прхали, мера Ужгорода Грабаря. З'їзд відкрив керівник Товариства імені Духновича Степан Фенцик. У рамках цього з'їзду й відбулося відкриття в Ужгороді пам'ятника Адольфові Добрянському.

Газета «Novoje vremja» писала про це так: «На площі Жатковича, в новому міському саду,

відбулось о пів на дванадцятую урочисте відкриття пам'ятника А. І. Добрянському. На відкритті пам'ятника виголосили промову губернатор А. Бескид, генерал Прхала, делегат галицької "Селянської організації" Мишков, сенатор І. Цурканович і шкільний інспектор Добош зі Сваляви, котрий у своїй промові пояснив діяльність Добрянського, прагнення і боротьбу його для покращення долі руського народу».

З'їзд закінчився, треба зазначити, скандалом. На другий день під час засідання секцій делегати почали сперечатися і зірвали проведення загальних зборів. Деякі газети писали, що скандал зчинився проти очільника Товариства імені Духновича Степана Фенцика. Всьому виною була, як вважали інші, «страшна стіна мовно-го та релігійного питань».

Минуло кілька місяців після відкриття пам'ятника Добрянському, коли Товариство імені Духновича закликала через газети своїх членів та всіх небайдужих жертвувати кошти для покриття витрат на виготовлення і встановлення погруддя. Товариство хотіло також заснувати фонд імені Добрянського, який би опікувався виданням його праць і біографії. Пожертви просили направляти до Народного дому товариства, що тоді містився на вулиці Берчені, 1. Станом на січень 1930 року вже було зібрано більш ніж 9 тисяч чеських крон; найбільше пожертвувало крайове управління, а з приватних осіб – губернатор Бескид (4 тисячі чеських крон).

Скажемо ще кілька

ПАМ'ЯТНИК АДОЛЬФОВІ ДОБРЯНСЬКОМУ В УЖГОРОДІ

слів про місце, де стояло погруддя Добрянського. З цим питанням не все до кінця зрозуміло, адже в пресі точне розташування в парку не вказувалося, а єдине фото з відкриття пам'ятника, надруковане в книжці «Подкарпатская Русь 1919 – 1936», не дає змоги чітко роздивитися деталі.

Саме тому з'явилося у краєзнавців кілька версій щодо місця розташування пам'ятника, зокрема: верхня частина альпінарію, погруддя – спиною до тодішньої будівлі пошти (тепер – площа Жупанатська, 18); або – теж верхня частина альпінарію, але глибше всередині, спиною до будівлі деревообробної школи (колишнього готелю «Паннонія», а в наш час – новішої частини будівлі пошти).

Десять там пам'ятник Адольфові Добрянському простояв до весни 1939 року. Є версія, що проугорськи налаштована молодь у травні 1939-го скинула пам'ятник у річку.

У пресі, щоправда, про це писали трохи не так. 26 квітня 1939 року газета «Kárpáti Magyar Hírlap» зазначала: «Невідомі позавчора вночі повалили і забрали пам'ятник Добрянському, що стояв у саду комітатського дому. Поліція почала розслідування. Винуватців слід шукати в російсько-українських групах, які роками воюють одні з одними».

Цікаво було би прочитати результати розслідування поліції стосовно цієї справи, бо, на суб'єктивну думку авторки, малоймовірно, щоб москвофіли на чолі зі Степаном Фенциком, які й установили той пам'ятник, потім його зносили, – а в українофілів краю у квітні 1939-го були куди серйозніші проблеми...

Повалення погруддя Добрянського все ж, найімовірніше, було справою угорців – тим більше, після того випадку в угорських газетах почали з'являтися статті з роздумами про те, що Добрянський таки не заслугоував на пам'ятник в Ужгороді.

Де поділося бронзове погруддя Адольфа Добрянського, – за гадка, не розгадана досі. Та нам вдалося побачити його копію (а може, й оригінал) у фондах Закарпатського обласного краєзнавчого музею імені Тиводара Легоцького. Там зберігається кілька копій погруддя роботи Олени Мондич-Шиналі – бронзових і гіпсових. На жаль, у документах музею не зазначено, звідки ці копії потрапили до колекції і котрого року це сталося.

Хтозна, можливо, одна з тих скульптур і не є копією, а була тим пам'ятником, що зник у квітні 1939 року...

Тетяна ЛІТЕРАТІ
"Про Захід"

Бронзова копія погруддя Добрянського, яка зберігається у фондах Закарпатського обласного краєзнавчого музею ім. Т. Легоцького

Рік тому ми вже розповідали про реставраційні роботи, які від 2019 року проводяться всередині Ужгородського греко-католицького кафедрального Хрестовоздвиженського собору. Зокрема тоді йшлося про роботу групи львівських та ужгородських реставраторів, випускників Львівської академії мистецтв, над відновленням розписів склепіння храму з центральною композицією «Воздвиження чесного животворящего хреста», яку 1939 року створив відомий художник Йосип Бокшай. Нині реставрація розписів завершена, риштування зняті, і побачити роботу Бокшая може кожен, хто ввійде до собору. Реставратори ж приступили до наступного етапу робіт.

Перш за все нагадаємо, що такі масштабні наукові, пошукові та реставраційні роботи в будівлі, яка є одним зі символів Ужгорода і має високий статус пам'ятки архітектури національного значення, стали можливими завдяки європейському гранту – Програмі трансграничної співпраці Європейського інструменту сусідства «Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна 2014 – 2020». У рамках проєкту «Реставрація спільної історичної та культурної спадщини» у словацькому Кошице вже успішно відреставрували старовинну Урбанову вежу, а в Ужгороді відновлено розписи нефа греко-католицького кафедрального собору, тобто його центральної частини, і тепер триває відновлення його унікального дерев'яного іконостаса.

Саме про іконостас ми сьогодні вам і розкажемо. У багатьох історичних

олійної фарби, якою грубо замастили всі розписи в радянські часи (точніше – на початку 1980-их, коли державна ремонтувала церкви, готуючись до відзначення тисячоліття хрещення Русі). Там, де шар олійної фарби зняли, на деревині видніються розписи. Таким чином реставратори вже зробили чимало значущих відкриттів, знайшли напис про поновлення іконостаса за часів єпископа Олександра Стойки, виявили чимало підписів майстрів і священників. Навіть рідний брат Йосипа Бокшая, священник Еміліан Бокшай, залишив на стіні біля іконостаса своє прізвище та ім'я.

«Для кожного виду цих робіт є певна методика і технологія, – розповідає менеджер проєкту Євген Лукша. – Вони є продуктом досліджень і погоджені в науковому звіті, розробленому Львівською національною академією мистецтв. Мета

частково поновив відомий художник Фердинанд Видра, а 1939-го до поновлення іконостаса доклав руку і Йосип Бокшай.

Керівник реставраційних робіт, художник-реставратор Василь Карпів розповів цікаву історію про одну з ікон іконостаса – «Богородицю з дітями». Під час дослідження було вирішено провести її рентгенографію, – і вона показала, що Фердинанд Видра змінив контури рисунка Спальницького. Коли реставратори зняли шар прописів Видри, то справді знайшли під ним дуже якісний живопис Спальницького, в чудовому стані. Чому Видра вирішив поновити його, незрозуміло – можливо, через те, що з часом зображення Богородиці з дітьми потемніло.

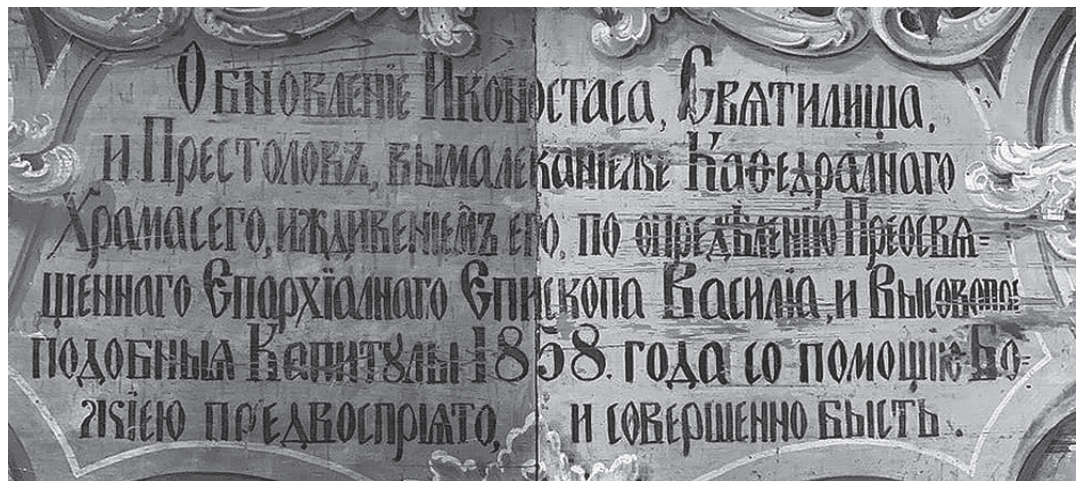
Тепер реставратори теж працюють із потемнілими від часу іконами. Кажуть, що темнішає верхній шар лаку, а коли зняти його, то зображення стає таким, ніби його лише вчора створили. Дивлячись на чудові ікони з іконостаса, справді не скажеш, що їм майже 250 років! Вони прекрасно збереглися, лише деякі мають дрібні вади, і їх майстри обережно ретушують.

Сам іконостас, до слова, також зберігся в доброму стані. Художник-реставратор Василь Карпів називає його перлиною і відзначає дуже професійне різьблення й високоякісні матеріали. Як же здивувалися реставратори, коли побачили, що позолочене різьблення іконостаса вкриті дешевим синтетичним матеріалом, схожим на блискучі фантики на цукерках!

«Ми взагалі не зрозуміли спочатку, що це за матеріал, – каже Василь Карпів. – А коли провели дослідження і виявили, що під ним є справжнє золото, були вражені. Ви уявляєте, наскільки несвідомо це було зроблено? Блискучою плівкою заліпили справжнє золото! Воно ж кілька місяців поблищало після такого "ремонт", а потім почало темнішати і виглядати

«НА ПОЗОЛОТУ В РАДЯНСЬКІ ЧАСИ НАКЛЕЇЛИ СИНТЕТИК!»

– кажуть реставратори іконостаса кафедрального собору

коли треба доповнити втрачені елементи різьби або коли позолота стерлася (бачимо таке більше в нижній частині іконостаса, яку частіше прибирали й чіпали руками)», – пояснюють молоді реставратори.

На сьогодні роботи з іконостасом підходять до завершення. Ми стали свідками того, як фахівці працюють над так званими «царськими воротами» – різьбленими воротами, через які єпископ і священники проходять у вівтарну частину собору. Унікальність їх полягає в тому,

зовсім неестетично».

Борються нині реставратори й зі ще одним методом, яким свого часу намагалися поновити іконостас, – дешевою фарбою «бронзівкою», що імітувала позолоту. Під її шаром теж знаходять сусальне золото, причому кількох відтінків: зеленуватого – для рослинних елементів, червонуватого – для квітів.

«Після реставрації іконостас не буде блискучим – не в тому полягає наша робота. Ми хочемо максимально відкрити оригінал, і тому втручаємося лише тоді,

що в центрі на верхівці майстерно вирізьблені митра (головний убір єпископа) і жезли, причому один із них точно повторює форму єпископського жезла, який імператриця Марія Терезія подарувала єпископу Бачинському.

Після цієї роботи реставратори візьмуться до розчищення бічних, так званих «дияконських» воріт. Керівник реставраційних робіт Василь Карпів каже, що монтувати відреставрований іконостас повністю найближчим часом не будуть, оскільки в соборі починається активний період робіт із розчищення бічних стін наві, пил і бруд з яких можуть нашкочити розчищенням іконам. Цей етап робіт, до слова, теж дуже цікавий і теж уже приніс багато нових відкриттів, зокрема не тільки розписи Фердинанда Видри, а й, імовірно, ще давніші – тих часів, коли собор був єзуїтським костелом.

Якщо ви нині зайдете до кафедрального собору й піднімете очі догори, то чітко побачите темну лінію, яка розді-

ляє вже розчищену частину стелі і ще не очищені від кіптяви стіни. Але найважче реставраторам відчищати не від кіптяви, а від тієї олійної фарби, якою колись так любили фарбувати нижню частину стін. Перед початком робіт були проведені дослідження, що виявили десь 3-5 шарів олійної фарби. Аби зняти її, фахівці змушені були працювати у два етапи. Зате під олійним нашаруванням відкрилися квіткові орнаменти, які створив, імовірно, Фердинанд Видра, а також барокові орнаменти зі ще ранішого періоду.

Далі завдання – зберегти знайдене, укріпити в певних місцях, реконструювати втрачені елементи і законсервувати, щоб наступні 50-100 років люди могли милуватися тим виглядом, який мав собор у XVIII столітті. Наразі дослідникам і реставраторам вдалося знайти сліди роботи в соборі, як мінімум, п'ятьох визначних художників та майстрів. Не знайшовся, на жаль, поки що підпис Фердинанда Видри, але й роботи ще не закінчилися, тож можливі нові сюрпризи і знахідки.

Загалом масштабний проєкт «Реставрація спільної історичної і культурної спадщини» має завершитися в серпні 2022 року. Та реставратори вже бачать, що не дуже вкладаються в цей термін, адже роботи виявилось більше, ніж планували спочатку, до того ж відкрилися проблемні зони, які потребували більше часу й уваги. Звісно, можна було би прискоритися і завершити все абияк – часом таке трапляється в нас на термінових об'єктах. Однак ані куратори проєкту, ані самі реставратори, на щастя, з таким категорично не погоджуються, розуміючи важливість справи. Тому, за словами менеджера Євгена Лукші, для якісного завершення робіт керівники проєкту клопотатимуть про виділення додаткового часу з резерву програми до грудня 2022 року.

Якщо це вдасться, інтер'єр собору до кінця року буде відкрито для публіки, аби кожен міг побачити, яку гігантську роботу провели всі учасники цього надважливого для Закарпаття проєкту.

"Про Захід" Тетяна ЛІТЕРАТІ

джерелах його згадують як дуже гарну й цінну частину інтер'єру собору. Наприклад, історик Карой Мейсарош у праці «Історія Унгвара від найдавніших часів – донині» (1861) писав про «рідкісної краси» центральний великий вівтар. Він і справді є мистецьким шедевром, створеним ще в далекому 1779 році на замовлення єпископа Андрія Бачинського. Уся конструкція іконостаса дерев'яна: каркас – дубовий, різьблені елементи – з вільхи та липи. Вирізьбив його скульптор із Кошице Франциск Фех, і зробив це так, що навіть нині реставратори дивуються з тонкості й ажурності тієї роботи.

Менеджер проєкту Євген Лукша веде нас до іконостаса, де якраз працюють реставратори. Вони консервують його тильний бік, обережно знімають шар

одна – не допустити втрати первинних шарів. І ми бачимо позитивний результат, бачимо нарешті, як тут колись усе виглядало. Знімаючи пізніші нашарування, реставратори не знали, що побачать. У процесі роботи багато чого нового нам відкрилося, знадобилися додаткові дослідження і роботи, які призвели до додаткових витрат. Але ми справді бажємо, аби весь процес реставрації відбувався винятково якісно, адже цей проєкт дуже важливий із наукової, культурної та духовної точки зору».

Далі Євген Лукша веде нас до майстерень, де група реставраторів працює над розчищенням позолочених елементів іконостаса і старовинних ікон, улаштованих у нього. Ікони ці 1779 року створив чернець Тадей Спальницький, у XIX столітті їх

СЕРЕДА, 9 ЛЮТОГО

"1+1"	15.45, 18.05 Т/с "Слід"
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 "Сніданок з 1+1"	19.05 "Супербабуся"
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30 ТСН	20.15, 22.50 Т/с "Паньки"
9.25 "Життя відомих людей 2022"	23.05 Т/с "Доньки - матері"
10.20, 5.30 "Життя відомих людей"	1.40 "Хата на тата"
11.15, 12.20, 14.15 "Твій день"	Новий
14.45 "Одруження наосліп"	6.00, 7.10 "Kids time"
17.10 Мелодрама "Крила кохання"	6.05 М/с "Том і Джеррі"
20.35 Комедія "Папік"	7.15 "Орел і решка"
21.50 Комедія "Дім Боринських"	9.15 Т/с "Мерлін"
22.50 "ТСН 10 вражаючих подій дня"	10.05 Х/ф "Пірати Карибського моря: На дивних берегах"
23.00 "Твій вечір 2022"	13.00 Х/ф "Пірати Карибського моря: Помста Салазара"
0.00 "Голос країни 12"	15.40 Т/с "Будиночок на щастя"
2.30 "Вражаючі історії ТСН"	20.00 "Хто зверху?"
Інтер	22.00 Х/ф "Пікселі"
2.45 Х/ф "Другорядні люди"	0.10 Х/ф "Пташка на дріт"
4.45, 4.55 "Телемагазин"	2.35 "Служба розшуку дітей"
5.15, 22.00 "Слідство вели... з Леонідом Каневським"	2.40 "Зона ночі"
7.00, 8.00, 9.00, 12.00 Новини	ТЕТ
7.10, 8.10, 9.20 "Ранок з ІНТЕРом"	6.00 ТЕТ Мультиранок
10.05, 18.00, 19.00, 3.10 "Стосується кожного"	8.35 Х/ф "Румпельштильцхен"
12.25 Х/ф "Моє блискуче розлучення"	9.30 Х/ф "Оптом дешево"
14.10, 15.05 "Вещдок"	11.20 Х/ф "Оптом дешево 2"
16.05 "Жди мене. Україна"	13.15 Х/ф "А ось і Поллі"
17.40 "Новини"	15.00, 5.00 Зірки, чутки та галівуд
20.00, 2.40 "Подробиці"	16.00, 2.30 Панянка-селянка
21.00 Т/с "Провінціал"	17.00, 0.00 СуперЖінка
23.45 Х/ф "Підозри містера Вічера: за межами пристойності"	18.00, 1.00 Богиня шопінгу. Батли за патли
1.35 Т/с "Той, хто не спить"	19.00 Одного разу під Полтавою
4.05 М/ф	22.00 Т/с "Бібліотекарі"
ICTV	23.00, 2.00 Країна У 2.
5.15 Скарб нації	5.50 Корисні підказки
5.25 Еврика!	"Україна"
5.30 Служба розшуку дітей	6.30, 7.10, 8.15 Ранок із Україною
5.35, 10.05 Громадянська оборона	7.00, 8.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні
6.30 Факти тижня	9.00 Зірковий шлях
8.45 Факти. Ранок	10.30 Т/с "Від кохання до ненависті"
9.10, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм	14.30, 15.30, 17.00 Т/с "Водна поліція"
10.45 Х/ф "Максимальний ризик"	20.10 "Говорить Україна"
12.45, 15.45 Факти. День	21.00 Т/с "Надія"
13.15, 16.25 Т/с "Коп з минулого"	23.10, 2.00 Т/с "Сонячний листопад"
18.45, 21.05 Факти. Вечір	K-1
20.20, 1.45 Прихована небезпека	8.00 М/с "Юху та його друзі"
21.25 Т/с "Пес"	8.45 М/ф "Кіт Грім та зачарований дім"
22.40 Свобода слова	10.15 "Орел і Решка. Дива світу"
0.00 Х/ф "Примарний шторм"	12.30, 20.00 "Орел і Решка. Перезавантаження"
СТБ	13.30, 21.00 "Орел і Решка. Морський сезон"
5.50 Т/с "Комісар Рекс"	14.25 Х/ф "Пастка для привида"
8.50, 11.50 "Битва екстрасенсів"	16.10 Х/ф "Особливо небезпечно"
11.30, 14.30, 17.30, 22.00 "Вікна-Новини"	18.00 "Орел і Решка. Навколосвітня подорож"
13.10, 14.50 Т/с "Сліпа"	23.00 Т/с "Грань"
	0.45 Х/ф "Бабій"
	2.30 Т/с "Три сестри"

Ужгородська міська рада повідомляє, що 15.02.2022 року о 13.30 год. (м. Ужгород, пл. Богдана Хмельницького, 21, гол. суддя Калинич Я. М.) відбудеться засідання по справі № 260/8230/21, за позовом керівника Ужгородської окружної прокуратури до Ужгородської міської ради про визнання незаконним та скасування рішення VIII сесії Ужгородської міської ради VIII скликання за № 349 від 03.08.2021 року «Про затвердження детального плану території, обмеженої Слов'янською набережною, Боздоським парком та річкою Уж» та рішення VIII сесії Ужгородської міської ради VIII скликання за № 350 від 03.08.2021 року «Про затвердження детального плану території Боздоського парку».

"1+1" 6.30, 7.10, 8.10, 9.10 "Сніданок з 1+1" 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 14.00, 16.45, 19.30, 4.25 ТСН 9.25 "Життя відомих людей 2022" 10.20, 5.30 "Життя відомих людей" 11.15, 12.20, 14.15 "Твій день" 14.45 "Одруження наосліп" 17.10 Мелодрама "Крила кохання" 20.35 Комедія "Папик" 21.50 Комедія "Дім Бобринських" 22.50 "ТСН 10 вражаючих подій дня" 23.00 "Твій вечір 2022" 0.00 Комедія "Сусіди: на стежці війни" 1.55 "Вражаючі історії ТСН"	11.30, 14.30, 17.30, 22.00 "Вікна-Новини" 13.10, 14.50 Т/с "Сліпа" 15.40, 18.05 Т/с "Слід" 19.05 "Супербабуся" 20.15, 22.50 Т/с "Паньки" 23.05 Т/с "Доньки - матері" 1.40 "Хата на тата"
Інтер 5.25, 22.00 "Слідство вели... з Леонідом Каневським" 7.00, 8.00, 9.00, 12.00 Новини 7.10, 8.10, 9.20 "Ранок з ІНТЕРом" 10.00 "Корисна програма" 11.00 "Інше життя" 12.25 Х/ф "Французський жиголо" 14.25, 15.25 "Вещдок" 16.25 "Вещдок. Особый случай" 17.40 "Новини" 18.00, 19.00, 3.10 "Стосується кожного" 20.00, 2.40 "Подробиці" 21.00 Т/с "Провінціал" 23.45 Х/ф "Код 8" 1.30 Т/с "Той, хто не спить" 4.05 М/ф 4.50 "Телемагазин"	Новий 6.00, 7.35 "Kids time" 6.05 М/ф 6.10 М/с "Том і Джеррі" 7.40 "Орел і решка" 9.50 Т/с "Мерлін" 12.45 "Діти проти зірок" 14.05 Х/ф "Дракула" 16.00, 20.00 "Хто зверху?" 18.00 Т/с "Будиночок на щастя" 22.10 Х/ф "Однокласники" 0.25 Х/ф "Однокласники 2" 2.20 "Вар'яти" 2.45 "Зона ночі"
ICTV 3.45 Скарб нації 3.55 Еврика! 4.00 Факти 4.35, 20.20, 2.20 Громадянська оборона 6.30 Ранок у великому місті 8.45 Факти. Ранок 9.15, 19.20 Надзвичайні новини з Костянтином Стогнієм 10.10 Прихована небезпека 11.45, 13.25 Х/ф "Колонія" 12.45, 15.45 Факти. День 14.10, 16.25, 22.40 Т/с "Нюхач" 16.45, 21.25 Т/с "Пес" 17.50 Т/с "Коп з минулого" 18.45, 21.05 Факти. Вечір 0.45 Х/ф "Лейк Плесід: Озеро страху"	TET 6.00 TET Мультиранок 8.35 Х/ф "Король Дроздоборода" 9.45, 22.00 Т/с "Бібліотекарі" 10.45 Х/ф "Хочу бути тобою" 13.15 4 весілля 14.05, 16.00, 2.30 Панянка-селянка 15.00, 5.00 Зірки, чутки та галлівуд 17.00, 0.00 СуперЖінка 18.00, 1.00 Богиня шопінгу. Батли за патли 19.00 Одного разу під Полтавою 23.00, 2.00 Країна У 2. 5.50 Корисні підказки
СТБ 5.20 Т/с "Коли ми вдома" 6.15 Т/с "Комісар Рекс" 9.30, 11.50 "Битва екстрасенсів"	"Україна" 6.30, 7.10, 8.15 Ранок із Україною 7.00, 8.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні 9.00 Зірковий шлях 11.15 Історія одного злочину 14.30, 15.30, 17.00 Т/с "Водна поліція" 20.10 "Говорить Україна" 21.00 Т/с "Надія" 23.10, 2.00 Т/с "Сонячний листопад" 3.40 Реальна містика
	K-1 6.30 "TOP SHOP" 8.00 М/с "Юху та його друзі" 8.35, 23.00 Т/с "Грань" 10.10, 18.10 "Орел і Решка. Навколосвітня подорож" 12.15, 20.00 "Орел і Решка. Перезавантаження" 13.10, 21.00 "Орел і Решка. Морський сезон" 14.10 Х/ф "Особливо небезпечно" 16.00 Х/ф "2067: Петля часу" 0.45 Т/с "Я - зомбі" 1.30 Т/с "Три сестри" 3.25 "Нічне життя"

Ужгородська міська рада повідомляє, що 17.02.2022 року о 14.00 год. (м. Ужгород, пл. Богдана Хмельницького, 21, гол. суддя Калинич Я. М.) відбудеться засідання по справі № 308/2555/16-а, за позовом Богуславського Р. Й. до Ужгородської міської ради про визнання незаконним та скасування генерального плану (коригування) і плану зонування території м. Ужгорода, виконані Державним підприємством «Український державний науково-дослідний інститут проектування міст «Діпромісто» імені Ю. М. Білокона» та рішення І сесії Ужгородської міської ради VII скликання від 10.03.2016 року № 119 «Про затвердження містобудівної документації».

"1+1"	Новий
11.15, 12.20, 14.15 "Твій день" 14.45 "Одруження наосліп" 17.10 Мелодрама "Крила кохання" 20.35 Комедія "Папик" 21.50 Комедія "Дім Бобринських" 22.50 "ТСН 10 вражаючих подій дня" 23.00 "Твій вечір 2022" 0.00 Комедія "Сусіди 2"	9.30 Т/с "Мерлін" 12.20 "Діти проти зірок" 13.55 Х/ф "Однокласники" 15.55, 20.00 "Хто зверху?" 18.00 Т/с "Будиночок на щастя" 22.00 Х/ф "Змішані" 0.30 Х/ф "Війна наречених"
Интер	ТЕГ
10.00 "Корисна програма" 11.00 "Інше життя" 12.25 Х/ф "Просто щоб впевнитись" 14.30, 15.30 "Вещдок" 16.25 "Вещдок. Особый случай" 18.00, 19.00, 3.10 "Стосується кожного" 21.00 Т/с "Провінціал" 23.45 Х/ф "Хранитель"	9.45, 22.00 Т/с "Бібліотекарі" 10.45 Х/ф "Тисяча слів" 12.45 4 весілля 14.00, 16.00, 2.30 Панняка-селянка 15.00, 5.00 Зірки, чутки та галівуд 17.00, 0.00 СуперЖінка 18.00, 1.00 Богиня шо-пінгу. Батли за патли 19.00 Одного разу під Полтавою 23.00, 2.00 Країна У 2.
ICTV	"Україна"
11.10, 13.25 Х/ф "Втеча задля порятунку" 14.05, 16.20, 22.45 Т/с "Нюхач" 16.40, 21.25 Т/с "Пес" 17.50 Т/с "Коп з минулого" 18.45, 21.05 Факти. Вечір 20.20, 2.45 Секретний фронт 0.55 Х/ф "Біла імла"	11.15 Історія одного злочину 14.30, 15.30, 17.00 Т/с "Водна поліція" 20.10 "Говорить Україна" 21.00 Т/с "Надія" 23.10, 2.00 Т/с "Сонячний листопад"
СТБ	К-1
5.15 Т/с "Коли ми вдома" 5.45 Т/с "Комісар Рекс" 8.45, 11.50 "Битва екстрасенсів" 13.10, 14.50 Т/с "Сліпа" 15.45, 18.05 Т/с "Слід" 19.05 "Супербабуся" 20.15, 22.50 Т/с "Паньки" 23.05 Т/с "Доньки-матері"	8.35, 23.00 Т/с "Грань" 10.25, 18.10 "Орел і Решка. Навколосвітня подорож" 12.15, 20.00 "Орел і Решка. Перезавантаження" 13.15, 21.00 "Орел і Решка. Морський сезон" 14.10 Х/ф "2067: Петля часу" 16.20 Х/ф "Орбіта 9" 0.40 Т/с "Я - зомбі" 1.30 Т/с "Три сестри" 3.25 "Нічне життя"

Адміністрація, педагогічний колектив та учнівській лінгвістичної гімназії ім Т. Г. Шевченка висловлює щире співчуття родині з приводу смерті кошиного вчителя англійської мови та літератури **Лісної Наталії Юріївни**. Розділяємо біль втрати з родиною.

Із сумом повідомляємо, що за даними КП «Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 26 січня по 1 лютого пішли із життя 26 ужгородців:

Сакал Ганна Михайлівна 1930 р.н.
Митрик Марта Яношівна 1939 р.н.
Трещак Юрій Андрійович 1955 р.н.
Машкаринець Михайло Юрійович 1934 р.н.
Колінько Валентина Іванівна 1949 р.н.
Андел Едуард Іванович 1989 р.н.
Стегура Маргарета Василівна 1954 р.н.
Черкашина Тетяна Дмитрівна 1964 р.н.
Вігула Василь Карлович 1945 р.н.
Бучко Борис Ладиславович 1958 р.н.
Глипка Володимир Володимирович 1967 р.н.
Дешко Ганна Михайлівна 1938 р.н.
Боки Тіберій Людвович 1949 р.н.
Іванова Людмила Дмитрівна 1937 р.н.
Шараєвська Людмила Матвіївна 1946 р.н.
Джупина Юрій Іванович 1939 р.н.
Вінценті Маріо 1941 р.н.
Іванов Олександр Іванович 1939 р.н.
Барна Ніла Костянтинівна 1937 р.н.
Товтин Володимир Петрович 1951 р.н.
Кленовська Олена Павлівна 1950 р.н.
Горняк Едгар Павлович 1991 р.н.
Дронишинець Марта Михайлівна 1951 р.н.
Луцьо Зоя Іванівна 1956 р.н.
Дюрик Марія Олександрівна 1947 р.н.
Грицак Василь Іванович 1943 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

Свійські тварини, як і люди, можуть заразитися коронавірусом. Перший випадок COVID-19 у собаки був зафіксований у Гонконзі: пес заразився від інфікованих господарів. У світі фіксують і чимало випадків COVID-19 у диких тварин у зоопарках.

Спробуємо дати відповіді на запитання:
Як саме коти і собаки хворіють на COVID-19?
Хто є джерелом більшої небезпеки – люди чи тварини?
Чи діагностують COVID-19 у домашніх улюбленців в Україні?
Чи вакцинують тварин проти COVID-19?

ЯК ТВАРИНИ ЗАРАЖАЮТЬСЯ КОВІДОМ

На початку пандемії COVID-19 існувала гіпотеза, що свійські тварини, зокрема коти, є переносниками вірусу. Людям рекомендували менше контактувати з тваринами, навіть розвішували оголошення з перекресленими зображеннями кішок. Це призвело до того, що в паніці деякі господарі почали позбавлятися котів, відносити їх у притулки чи просто виганяти на вулицю.

Але, як потім з'ясувалося, ризик заразитися ковідом від kota і собаки для людини є мінімальним. Навпаки – радше хвора людина може передати інфекцію свійській тварині.

Чутки про "заразних" котів, найімовірніше, з'явилися тому, що природа коронавірусу – зоонозна, тобто ця інфекція може переходити до людей від тварин, зокрема від кажанів. У світі зафіксовано чимало випадків COVID-19 у диких тварин, яких утримують у зоопарках, а також у свійських тварин. Майже всі ті тварини контактували зі хворими людьми.

Тому експерти прийшли до думки, що це люди передають тваринам вірус, а не навпаки. На сьогодні не зафіксовано жодного випадку, щоб собаки чи кішки поширювали вірус серед людей, тож імовірність заразитися від свійської тварини дуже низька.

Лікарі одностайні: загроза для людини заразитися, наприклад, від кішки мінімальна – особливо, якщо тварина не виходить з оселі й контактує тільки з господарем, його родичами і гостями.

Дослідники провели тестування на COVID-19 76 тварин, господарі яких захворіли. Позитивний тест був у 17,6% котів та 1,7% собак. З інфікованих тварин 82,4% не мали жодних симптомів, вони переважно одужували без лікування. Щоправда, деякі свійські тварини можуть бути особливо схильними до зараження вірусом, як спостерігається і в людей.

Наразі немає жодних доказів і того, що вірус може зберігатися в шерсті тварин та передаватися людям після контакту.

Однак потрібно мати на увазі, що маленькі діти, люди з ослабленою імунною системою, а також люди віком 65 років і старші частіше хворіють на деякі інші хвороби, котрі можуть передавати саме тварини.

ЯКІ ТВАРИНИ ХВОРІЮТЬ НА COVID-19?

Наразі ще досліджується, які саме тварини хворіють на COVID-19. Поки що висновки

базуються на вивченні невеликої кількості випадків захворювання у тварин.

Дослідження в лабораторних умовах показують, що передавати інфекцію іншим тваринам того самого виду можуть такі ссавці: коти, собаки, нориці руді, тхорі, плодові кажани, хом'яки, норки, свині, кролі, єнотоподібні собаки, землерийки, білохвості олені.

Мавпи також можуть заразитися SARS-CoV-2 в лабораторних умовах. Є кілька доказів того, що лабораторні миші, які не могли

бути інфіковані оригінальними штамми вірусу, можуть бути заражені новими варіантами.

Проте, згідно з іншим дослідженням, є мало ознак того, що тварини легко передають вірус одна одній у природі.

Наприклад, у бездомних кішок набагато менший ризик захворіти, ніж у кішок, які живуть із людьми, що підтверджує тезу: тварини в основному заражаються від людей.

А ось кури та качки, з огляду на результати досліджень, взагалі не хворіють на COVID-19 і не поширюють інфекцію.

ЯКІ СИМПТОМИ COVID-19 У ТВАРИН І ЧИ ТРЕБА ЇХ ЛІКУВАТИ

Симптоми COVID-19 у тварин можуть бути такими, як у людей, але часто вони слабші чи й відсутні, переносяться значно легше.

У свійських тварин, хворих на COVID-19, можливі: лихоманка, кашель, утруднене дихання, млявість, чхання, нежить, виді-

лення з очей, блювота, діарея.

В Україні COVID-19 у тварин не діагностують, але якщо у вашого улюбленця є такі симптоми, треба звернутися до ветеринара.

Зазвичай свійські тварини мають легку форму захворювання, одужують за кілька днів без будь-якого лікування.

ЯК УБЕРЕГТИ ТВАРИНУ ВІД COVID-19

Щоб захистити свого домашнього улюбленця від зараження коронавірусом, не дозволяйте йому взаємодіяти з людьми чи тваринами поза домом – наприклад, уникайте громадських місць, парків для собак. Вигулювати собаку треба на повідку, тримаючи улюбленця на відстані 2 метри від інших людей і тварин. Кота ж, за можливості, краще постійно тримати в приміщенні.

Якщо ви захворіли на COVID-19, то уникайте контактів із твариною – пестощів, пригнітання, поцілунків, не діліться їжею і не дозволяйте тварині спати у вашому ліжку.

Також треба носити маску, мити руки до і після контакту з тваринами. Догляд kota чи собаки краще проводити в рукавичках.

Надягати на тварину захисне покриття, маску чи обробляти її дезінфекційними засобами не треба.

А найкращий спосіб захистити від COVID-19 себе, інших людей і свійських тварин – вакцинавання.

ЧОМУ МИ КАЖЕМО НЕПРАВДУ І ЩО З ЦИМ РОБИТИ

Як під час неправдивого висловлювання відчувається мозок і чи можна викоринити брехню зі свого життя?

ВИЗНАЧЕННЯ І ПРИЧИНИ БРЕХНІ

Брехня – це спотворення правди з певною метою, варіант психологічного захисту. Неправда стає брехнею, зокрема, коли промовляється вголос, а людина – брехуном, коли її озвучує.

НАВІЩО ЛЮДИ БРЕШУТЬ?

Є кілька очевидних і неочевидних причин:

- привернути до себе увагу (діти кажуть неправду, аби привернути увагу дорослих);
- стати "провідним" у розмові;
- захистити себе від осуду чи покарання;
- допомогтися заохочення, похвали, підтримки;
- виправдати своє боягузтво;
- створити ілюзію контролю.

Також людина каже неправду в разі:

- нарцисичного, істеричного або нестабільного розладу особистості;
- шизофренії;
- розумового відставання;
- розладу харчової поведінки – наприклад, перебільшується кількість спожитих калорій;
- симулятивного розладу, або синдрому Мюнхгаузена – людина значно перебільшує симптоми хвороби або штучно їх викликає.

КОРІНЬ БРЕХНІ: ЯК ЛЮДИНА ВЧІТЬСЯ БРЕХАТИ

Якщо людина бреше не через вро-

жене порушення роботи мозку або центральної нервової системи, то корінь брехні – в дитинстві.

Дитина – це чистий аркуш. Якщо пиріг несмачний, дитина скаже: "Мені несмачно". Але якщо емоційно нестійка мати реагує на будь-яку правду криком, образою,

маніпуляціями, дитина вчиться брехати на благо: "Я скажу мамі, що пиріг смачний, – інакше вона буде сердитися. Збрешу, що розумію це правило, щоб не засмучувати маму, – і вона мене похвалить за те, що я розумний". Брехня стає інструментом, за допомогою якого дитина взаємодіє з навколишнім світом. Виробляється умовний рефлекс брехати, заперечуючи правду, яка нікому не потрібна.

Цей рефлекс підкріплює школа. Деякі вчителі нетерпимі до дітей, яким потрібно пояснювати правило двічі або тричі. Щоб не бути в очах учителя та однокласників недотепою, дитина імітує розуміння того, що пояснюється: "Я скажу, що все зрозумів, бо бути тупим – погано".

МОЗОК І БРЕХНЯ

Коли людина бреше, мозок витрачає приблизно вчетверо більше енергії, ніж зазвичай. Він в екстреному режимі включає детектор помилок, залишивши на вигаданій інформації позначку: "брех-

ня". Це потрібно для того, щоб сам брехун у майбутньому зміг відрізнити правду від вигадки.

Брехня – сильний стрес для мозку, нервової, кровоносної та дихальної систем. Під час вигадкування брехні в людини частішає серцебиття, пульс, дихання, збільшується виділення поту. І, звичайно, включається мимовільна міміка.

Брехня вимагає підвищеного контролю. Вчені кажуть, що коли ми брешемо, нейрони, які є в мигдалинах мозку, "запалюються". Мигдалини вбирають інформацію, їх активність підвищується. Але що більше людина бреше, то менш активно працюють мигдалини. Відбувається емоційна адаптація мигдалин до брехні.

І людина стає патологічним брехуном, про якого можна сказати: "Бреше – і не червоніє".

РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМИ

Всі ми з дитинства знаємо, що брехати погано. Але брешуть усі – з тих чи інших причин, через дрібниці чи значніші речі, щодня чи періодично, дорослі – дітям, діти – дорослим.

На думку психологів, викоринити брехню з життя людини неможливо. Чому? Наприклад, подруга запитує вас: "Як тобі моя нова сукня?". Якщо вона її купила і надягла, – очевидно, їй вона подобається, і це чудово. Але, припустимо, ви не вважаєте привабливим кольоровий принт і квадратне декольте. І якщо ви відповісте, що сукня вам не подобається, то скажете правду – дасте свою суб'єктивну оцінку. Але що буде далі? Зіпсований настрій, конфлікт із подругою, муки сумління та інші неприємності. Це банальний приклад, але ми всі періодично потрапляємо саме в такі банальні ситуації в ролі безпосередніх учасників.

• • •
Намагайтеся не брехати самим собі. Тому що найстрашніша форма брехні – це самообман.

Не брешіть і в значних речах: "Тато пішов від нас, тому що не любить тебе".

Не засуджуйте тих, хто бреше, бо іноді брехня – це напрацьована роками погана звичка, як куріння чи зловживання солодким.

Досліджуйте причини, спираючись на які ви звикли брехати.

Аналізуйте наслідки брехні, свій емоційний стан до і після промовляння неправди, емоційний стан ваших слухачів.

Можливо, отримані відомості допоможуть знизити градус брехні у вашому житті.

ГОРОСКОП

ОВЕН

Повірте у свої сили, в успіх: настає сприятливий період для реалізації ваших задумів. Але не поспішайте з рішеннями – бажано все ретельно продумати.

ТЕЛЕЦЬ

Ваші активність і рішучість базуватимуться на незвично високій працездатності. Сконцентруйтеся на реальній роботі, а не на примарних далеких перспективах.

БЛИЗНЯТА

Підвищиться соціальна активність. Завдяки творчому піднесенню вдасться розв'язувати проблеми вдома і на роботі. Не будьте надто гордими і щиро приймайте допомогу.

РАК

На роботі можливі жорсткі вимоги, конфліктна ситуація з начальством чи колегами. Вихідні постарайтеся провести у спокої й затишку – відпочиньте вдома з близькими.

ЛЕВ

Не сперечайтесь з близькими і колегами через дрібниці. Не довіряйте чуткам – краще орієнтуватися лише на добре перевірену інформацію. Вихідні будуть світлими і радісними.

ДІВА

Не намагайтеся ламати традицій, що давно склалися, оскільки це непросто і навіть небезпечно. Оберігайте нервову систему від хвилювань.

ТЕРЕЗИ

Доведеться докласти максимум зусиль, щоб залишатися на висоті й відповідати вимогам часу. Не піддавайтеся на провокації.

СКОРПІОН

У роботі намагайтеся приділяти більше уваги практичним аспектам. Щоб не сталося загострення хронічних захворювань, дайте собі фізичний перепочинок.

СТРЕЛЕЦЬ

Рух, натхнення й оптимізм – ось що вам потрібно для поповнення енергії. Відчувши втому, вчасно зменшуйте активність і відпочивайте, приділіть увагу здоров'ю.

КОЗОРІГ

Реалістичний погляд на життя допоможе усунути суперечності, що перешкождали просуванню до успіху. Необхідна умова – активна діяльність і гарний настрій.

ВОДОЛІЙ

Ваш ключ до доброго самопочуття – усмішка і зневага до всіх негараздів. Усе відбуватиметься своєю чергою, а взаємодія планет сприятиме появі плідних ідей.

РИБИ

Необхідно запаситися мудрістю і спокоєм. Гнів, спрямований на рідних чи колег, невдовзі бумерангом повернеться до вас, – краще спрямувати енергію на облаштування затишку в домі.

АНЕКДОТИ

Дзвінок до служби ремонту комп'ютерів.
Жіночий голос, пошепки:
– Алло, це ремонт комп'ютерів?
– Так.
– У мене комп'ютер зламався.
– А чому ви говорите пошепки?
– Якщо чоловік почує, – уб'є.

• • •

Травму мозку було завдано чимось важким і тупим. Імовірно – запитанням.

• • •

Вчора о 18:00, без оголошення війни, сусіди привезли піаніно для своєї дитини.

• • •

Відеоспостереження – це чудовий спосіб дізнатися колір куртки чоловіка, який викрав твою машину.

• • •

На заводі енергетичних напоїв сторож працює два тижні через добу.

• • •

– Пане губернаторе, вже минув місяць після відкриття мосту. Може, варто познімати святкові кульки?
– В жодному разі! Це елементи несучої конструкції.

• • •

Одеса.
– Ізю, ну і як твоя Сарочка в ліжку?
– Нормально, ще поміщається.

• • •

– Ми з дружиною обоє страждаємо від алкоголізму.

– Що, п'єте разом?
– Ні, п'ю я. А вона лише страждає.

• • •

Що подорожчало раніше: курка чи яйце?

• • •

Коли хтось погано їсть, у світі сумує одна бабуся.

• • •

– Які у вас чарівні ямочки на щічках!
– Це ніздрі.

• • •

– Чим ви поясните те, що не вказали в податковій декларації сімнадцять об'єктів нерухомості?
– Скромністю.

• • •

Контролер на одеському ринку:
– Ви маєте документи на цю рибу?
– А що вам потрібно? Свідоцтво про смерть?

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA 653123780000026004246173001 у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 312378, код ЄДРПОУ 25439910.
Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.
Тираж 1500 екз. Замовлення № 226.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами. • Передплатний індекс газети "Ужгород" для індивідуальних передплатників – 41807, для юридичних осіб – 01807.

ВЧЕНІ НАЗВАЛИ АЛКОГОЛЬ, ЩО ЗАХИЩАЄ ВІД КОВІДУ

Фахівці не рекомендують зловживати будь-якими видами спиртного, але виявили "захисні" властивості проти коронавірусу в червоного й білого вина, а також ігристого.

Науковці вивчили дані майже 475 тисяч осіб, із них у 16,5 тисяч осіб виявився позитивний тест на COVID-19. Учасників дослідження розділили на три групи: непитущі; ті, що вживали алкоголь у минулому; ті, що випивають досі.

Дослідники виявили, що найбільший захист від SARS-CoV-2 мали люди, які надають перевагу червоному вину. При вживанні від одного до п'яти чи й більше келихів напою на тиждень ризик зараження знижувався на 17%.

Любителі білого вина та ігристого, які вживали від одного до чотирьох келихів на тиждень, хворіли на 8 відсотків рідше, але при надмірному вживанні (понад п'ять келихів на тиждень) "захисний ефект" виявився майже непомітним.

У тих, хто вживав пиво і сидр, а також міцні спиртні напої, ризик зараження коронавірусом виявився на 28% вищим, незалежно від кількості випитого.

НЕБЕЗПЕЧНИЙ НАРОДНИЙ МЕТОД ЗНИЖЕННЯ ТЕМПЕРАТУРИ

Мова йде про спиртове розтирання шкіри.

Якщо температура не викликає дискомфорту і не досягає певного порогу (нижча ніж 38,5 градусів), то спеціально знижувати її не потрібно, попереджають лікарі.

При спиртовому розтиранні, коли спирт потрапляє на шкіру, він починає швидко випаровуватися. Цей процес відразу викликає в людини відчуття охолодження. Але це тільки відчуття. Такий спосіб тимчасово знижує температуру шкірних покривів, а внутрішня температура тіла меншою не стає, зазначають медики.

Вони пояснюють, що обтирання спиртом може спричинити лише озноб, тремтіння. Так організм сигналізує, що дуже холодно, – тому він буде змушений підвищувати загальну температуру тіла.

Лікарі застерігають, що для дітей обтирання спиртом може бути навіть небезпечним.

Спирт – дуже токсична речовина, здатна всмоктуватися через шкіру. Дитяча шкіра ніжніша, ніж у дорослих, і контакт зі спиртом може спричинити опіки, а також дерматити або алергічні реакції.

Лікарі рекомендують не збивати температуру до 38,5 градусів. Треба пити чисту воду кімнатної температури, – тоді організм вироблятиме достатню кількість поту, який необхідний для природного охолодження тіла.

